

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I. Пояснювальна записка	3
РОЗДІЛ II. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою	9
РОЗДІЛ III. Загальний обсяг навчального навантаження	11
РОЗДІЛ IV. Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями	17
РОЗДІЛ V. Перелік варіантів типових навчальних планів та модельних навчальних програм	32
РОЗДІЛ VI. Форми організації освітнього процесу та методи навчання	38
РОЗДІЛ VII. Опис інструментарію оцінювання	42
ДОДАТКИ	48
Таблиця 1. Річний навчальний план для учнів 3-4 класів, що навчаються за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»	48
Таблиця 2. Річний навчальний план для учнів 1-2 класів (перший цикл початкової освіти)	49
Таблиця 3. Річний навчальний план для учнів 3-4 класів (другий цикл початкової освіти)	50
Таблиця 4. Річний навчальний план для учнів 5-х класів (перший цикл базової середньої освіти)	51
Таблиця 5. Річний навчальний план для учнів 6-9 класів	52
Таблиця 6. Річний навчальний план для учнів 5-9 класів, що поглиблено вивчають англійську мову	53
Таблиця 7. Річний навчальний план для учнів 10-11 класів	54
Таблиця 8. Індивідуальний навчальний план учнів 1 класу	55
Таблиця 9. Індивідуальний навчальний план учнів 4 класу	56
Таблиця 10. Індивідуальний навчальний план учня 5 класу	57
Таблиця 11. Індивідуальний навчальний план учня 9 класу	58

РОЗДІЛ І

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Тип навчального закладу: заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів № 1.

Мова навчання – українська.

Режим роботи – п'ятиденний.

Кількість класів – 23, учнів – 447.

Червонослобідський заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів № 1 Червонослобідської сільської ради Черкаської області у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», законодавчими актами України, указами Президента України, Постановами Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, Положенням про загальноосвітній навчальний заклад та власним Статутом.

Призначення закладу освіти полягає в наданні якісної повної загальної освіти дітям шкільного віку, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Основним засобом реалізації призначення загальноосвітнього закладу є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм.

Освітня програма, що реалізується в закладі, спрямована на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави;

- створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

У відповідності до чинного законодавства Червонослобідський ЗЗСО І-ІІІ ступенів № 1 здійснює свою діяльність відповідно до наступних рівнів:

I ступінь – початкова школа 1-4 класи, термін навчання 4 роки.

II ступінь – основна школа 5-9 класи, термін навчання 5 років із поглибленим вивченням англійської та української мов.

III ступінь – старша школа 10-11 класи, термін навчання 2 роки, профільне навчання з урахуванням здібностей та освітніх потреб здобувачів освіти.

Профілі навчання – англійська мова, німецька мова, українська мова та література.

При реалізації освітньої програми забезпечуються:

- логічна послідовність вивчення предметів, що розкривається у відповідних навчальних програмах;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу, основними формами якого є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок. Також рекомендованими формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо;
- використання в освітньому процесі сучасних інноваційних технологій, систем (методик) навчання;
- науково-дослідницька діяльність, участь у проєктах;
- профільне спрямування навчання в старшій школі, що сформовано закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечення якісної його реалізації;
- робота з обдарованими дітьми;
- навчання дітей з особливими освітніми потребами.

В закладі освіти організована:

- **Сімейна (домашня) форма** здобуття освіти – це дистанційна форма навчання, яка передбачає, що весь освітній процес для учня самостійно організують його батьки. Вона діє для осіб віком до 18 років, чий батьки хочуть і готові самостійно організувати навчання вдома. Проте учня зараховують до школи та закріплюють за певним класом відповідно до заяви батьків. Вчителі, що працюють в даному класі відслідковують його навчальний прогрес. Знання здобувачів освіти мають відповідати Державному стандарту. Здобувачі освіти за сімейною (домашньою) формою проходять підсумкове (семестрове та річне, що здійснюється за результатами семестрового) оцінювання, а також атестацію.
- **Екстернатна форма** здобуття освіти (екстернат) – це спосіб організації навчання здобувачів освіти, за яким освітня програма повністю засвоюється

здобувачем самостійно, а оцінювання результатів навчання та присудження освітньої кваліфікації здійснюються відповідно до законодавства (частина шоста статті 9 Закону України «Про освіту».

Екстернат може організовуватися для осіб, які:

- 1) із поважних причин (стан здоров'я, збройний конфлікт, проживання (перебування) за кордоном (для громадян України), на неконтрольованій території або на території населених пунктів на лінії зіткнення, території, на якій встановлено режим надзвичайної ситуації або режим надзвичайного стану тощо) не можуть відвідувати навчальні заняття в закладі освіти або не можуть пройти річне оцінювання;
- 2) не завершили здобуття певного рівня повної загальної середньої освіти в закладі освіти та/або не мають результатів річного оцінювання з окремих навчальних предметів та/або атестації;
- 3) є громадянами України, які здобували або здобувають повну загальну середню освіту за кордоном (в закладах освіти інших країн);
- 4) є іноземцями, особами без громадянства, які постійно проживають чи тимчасово перебувають в Україні, у тому числі біженцями, особами, яким надано тимчасовий чи додатковий захист в Україні, та особами, які звернулися із заявою про визнання біженцем або про надання додаткового чи тимчасового захисту, особами, які утримуються в пунктах тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства;
- 5) прискорено опанували або бажають прискорено опанувати зміст навчальних предметів одного або декількох класів (рівнів повної загальної середньої освіти);
- 6) самостійно опанували або бажають самостійно опанувати зміст окремих навчальних предметів за певний клас;
- 7) засуджені до довічного позбавлення волі;
- 8) є іноземцями і постійно проживають за кордоном, але бажають здобути освіту в приватних закладах освіти України.

- **Педагогічний патронаж** передбачений для учнів, які за станом здоров'я не можуть з'являтися у школі щодня, перебувають на стаціонарному лікуванні або потребують навчання біля лікарняного ліжка. Педагогічний патронаж передбачає індивідуальний супровід учня з боку вчителя. Проте велику частину матеріалу учень має опрацювати самостійно.

Педагогічний патронаж може бути організовано для:

- 1) осіб, які здобувають початкову, базову середню освіту і проживають у селах і селищах (у разі якщо кількість здобувачів освіти не дозволяє утворити клас);
- 2) осіб, які перебувають на стаціонарному лікуванні в закладах охорони здоров'я або яким надається реабілітаційна допомога у стаціонарних умовах (якщо такі особи не можуть відвідувати навчальні заняття у класах, створених безпосередньо за місцем лікування або надання реабілітаційної допомоги);
- 3) осіб, які за станом здоров'я не можуть здобувати повну загальну середню освіту за денною формою (відповідно до висновку лікарсько-консультаційної комісії закладу охорони здоров'я або медичного висновку про стан здоров'я дитини за формою, затвердженою Міністерством охорони здоров'я України);

4) осіб, взятих під варту або засуджених до позбавлення волі на певний строк, для яких організується здобуття освіти відповідно до законодавства (у разі якщо кількість здобувачів освіти не дозволяє утворити клас);

5) дітей-біженців, дітей, чії батьки, інші законні представники звернулися із заявами про визнання біженцями або особами, які потребують захисту, дітей іноземців та осіб без громадянства, які утримуються в пунктах тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства.

Педагогічний патронаж організується для осіб віком до 18 років (за винятком випадків, коли тривалість здобуття освіти осіб з особливими освітніми потребами було подовжено відповідно до законодавства).

- **Інклюзивне навчання** – спосіб отримання освіти, у який учні з особливими освітніми потребами (ООП) навчаються в загальному освітньому середовищі за місцем свого проживання.

Метою інклюзивного навчання є реалізація права дітей з особливими освітніми потребами на освіту, їх соціалізація та інтеграція у суспільство, залучення сім'ї до участі в освітньому процесі.

Основними завданнями інклюзивного навчання є:

- здобуття дітьми з особливими освітніми потребами освіти відповідного рівня у середовищі здорових однолітків відповідно до Державного стандарту загальної середньої освіти;

- забезпечення різнобічного розвитку дітей, реалізація їх здібностей;

- створення інклюзивного освітнього середовища (сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей);

- розумне пристосування - запровадження, якщо це потрібно в конкретному випадку, необхідних модифікацій і адаптацій з метою забезпечення реалізації особами з особливими освітніми потребами конституційного права на освіту нарівні з іншими особами;

- створення позитивного мікроклімату у закладі з інклюзивним навчанням, формування активного міжособистісного спілкування дітей з особливими освітніми потребами з іншими учнями;

- забезпечення диференційованого психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами;

- надання консультативної допомоги сім'ям, які виховують дітей з особливими освітніми потребами, залучення батьків до розроблення індивідуальної програми розвитку.

З метою підвищення ефективності навчального процесу запроваджено корекційно-розвиткова складова Індивідуальної програми розвитку кожної дитини, якою регламентується організація системної реабілітаційної роботи з учнями: розвиток мовлення; корекція розвитку; соціально-побутове орієнтування. Така робота передбачає вирішення специфічних завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів, і потребує впровадження особистісно орієнтованих програм навчання та реабілітації за індивідуальним та диференційованим підходом.

Освітня програма Червонослобідського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів № 1 Червонослобідської сільської ради Черкаської області на 2022/2023 навчальний рік розроблена відповідно до ст.33 закону України «Про освіту», ст.15, 38, 39 Закону України «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988-р).

Освітня програма враховує вимоги Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової школи»), наказу МОН України від 02.11.2016 № 1319 «Про проведення всеукраїнського експерименту за темою «Реалізація компетентнісного підходу в науково-педагогічному проекті «Інтелект України» на базі загальноосвітніх навчальних закладів» (зі змінами, внесеними наказом МОН України від 16.01.2017 № 67), наказу МОН України від 14.08.2017 № 1171 «Про завершення І етапу всеукраїнського експерименту за темою «Реалізація компетентнісного підходу в науково-педагогічному проекті «Інтелект України» на базі загальноосвітніх навчальних закладів», Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898.

З метою створення безпечних умов перебування у закладі освіти учнів та працівників з урахуванням збройної агресії російської федерації, в зв'язку із світовим викликом щодо епідеміологічної ситуації, яка розпочалась у 2020 році та необхідністю ведення карантинних заходів задля запобігання поширенню вірусних хвороб, забезпечення якісного виконання освітньої програми в 2022/2023 навчальному році в школі можливе впровадження дистанційного навчання за допомогою платформ Zoom, Google.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження;
- орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення;
- очікувані результати навчання учнів;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які працюватимуть за цією освітньою програмою.

Перед школою поставлені такі цілі освітнього процесу:

Перед закладом освіти поставлені такі цілі освітнього процесу:

- забезпечення засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- забезпечення наступності освітніх програм усіх рівнів;
- створення основи для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- формування позитивної мотивації учнів до навчальної діяльності;

- забезпечення соціально-педагогічних відносин, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;
- підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки;
- проведення атестації та сертифікації педагогів;
- цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази школи;
- забезпечення якісного виконання освітньої програми в умовах дистанційного навчання під час введення карантину.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказами МОН від 09.10.2020 №572, від 17.08.201 №921, від 08.04.2016 №401).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахувані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків: у 1-х класах – 35 хвилин, у 2-4-х класах – 40 хвилин, 5-11-х – 45 хвилин.

Години фізичної культури в 1-11-х класах не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження, що передбачено наказами Міністерства освіти і науки України від 27.08.2010 №834 зі змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 №657, від 10.06.2011 №572, від 03.04.2012 №409 із змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 №664, №1465.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту».

Структура 2022-2023 навчального року

2022-2023 навчальний рік розпочинається 1 вересня 2022 року святом Дня знань. Відповідно до п.3 ст.10 розділу III Закону України «Про повну загальну середню освіту» і триває не менше 175 навчальних днів та закінчується не пізніше 1 липня.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою з осінніми, зимовими, весняними канікулами.

Орієнтовна структура навчального року:

I семестр – з 01.09.2022 по 30.12.2022

II семестр з 16.01.2023 по 31.05.2023

Осінні канікули – з 31.10.2022 по 06.11.2022

Зимові канікули – з 31.12.2022 по 15.01.2023

Весняні канікули - з 27.03.2023 по 02.04.2023

31 травня 2023 року - свято Останнього дзвінка.

Навчальний рік закінчується проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової, базової школи.

Орієнтовні дати вручення документів про освіту для випускників:

9-х класів – 15 червня 2023 року;

11-х класів – 24 червня 2023 року.

РОЗДІЛ II

ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року.

Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. До 2 класу (у разі переходу дитини з одного закладу загальної середньої освіти, де навчання було організовано за іншою освітньою програмою, до того закладу освіти, який реалізовує Програму) зараховують тих, хто завершив навчання у 1 класі за будь-якою чинною освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти.

Зарахування учнів до проєктного класу науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» відбувається відповідно до чинного законодавства на підставі заяв батьків або осіб, які їх замінюють.

Згідно із Законом України «Про освіту» початкова освіта в Проєкті розпочинається, як правило, із шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, можуть навчатися в проєктних класах цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти в Проєкті з іншого віку (Закон України «Про освіту», стаття 12).

До здобуття другого (основного) циклу початкової освіти в Проєкті допускаються переважно учні, які здобували початкову освіту на першому (адаптаційно-ігровому) циклі у 1–2-х класах Проєкту.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному

стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти). У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

РОЗДІЛ ІІІ

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

До освітньої програми Червонослобідського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів № 1 додано навчальні плани, згідно яких буде організовано освітній процес учнів 1-11 класів (додаток, таблиці 1-6).

Загальний обсяг потижневого навчального навантаження за освітніми галузями НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРОЕКТ «ІНТЕЛЕКТ УКРАЇНИ»

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин на тиждень та рік	
		3-А	4-А
Мовно-літературна	на тиждень	7	7
	на рік	245	245
Математична	на тиждень	5	5
	на рік	175	175
Природнича, соціальна, технологічна, здоров'язбережувальна, громадянська та історична	на тиждень	5	5
	на рік	175	175
Фізкультурна	на тиждень	3	3
	на рік	105	105
Мистецька	на тиждень	2	2
	на рік	70	70
Іншомовна освіта	на тиждень	3	3
	на рік	105	105
Інформатична	на тиждень	1	1
	на рік	35	35
Всього	на тиждень	26	26
	на рік	910	910

1-4 КЛАСИ

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин на тиждень та рік			
		1 кл.	2 кл.	3 кл.	4 кл.
Мовно-літературна	на тиждень	7	7	7	7
	на рік	245	245	245	245
Математична	на тиждень	5	5	6	6
	на рік	175	175	210	210
Природнича, соціальна, технологічна, інформативна, здоров'язберезувальна, громадянська та історична	на тиждень	4	4	4	4
	на рік	140	140	140	140
Фізкультурна	на тиждень	3	3	3	3
	на рік	105	105	105	105
Мистецька	на тиждень	2	2	2	2
	на рік	70	70	70	70
Іншомовна освіта	на тиждень	2	3	3	3
	на рік	70	105	105	105
Інформатична	на тиждень		1	1	1
	на рік		35	35	35
Всього	на тиждень	23	25	26	26
	на рік	805	875	910	910

5 КЛАС

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин на тиждень та рік	
		5-А	5-Б
Мовно-літературна	на тиждень	13	11
	на рік	455	385
Математична	на тиждень	5	6
	на рік	175	210

Природнича	на тиждень	2	2
	на рік	70	70
Соціальна і здоров'язбережувальна	на тиждень	1,5	1,5
	на рік	52,5	52,5
Громадянська та історична	на тиждень	1	1
	на рік	35	35
Технологічна	на тиждень	2	2
	на рік	70	70
Інформатична	на тиждень	1	1,5
	на рік	35	52,5
Мистецька	на тиждень	1,5	2
	на рік	52,5	70
Фізична культура	на тиждень	3	3
	на рік	105	105
Усього	на тиждень	30	30
	на рік	1050	1050

5-9 КЛАСИ

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин на тиждень та рік			
		6 кл.	7 кл.	8 кл.	9 кл.
Інваріантна складова					
Мови і літератури	на тиждень	12,5	9,5	9	9
	на рік	437,5	332,5	315	315
Суспільствознавство	на тиждень	2	2	2,5	3,5
	на рік	70	70	87,5	122,5
Мистецтво	на тиждень	2	2	1	1
	на рік	70	70	35	35
Математика	на тиждень	4	4	4	4
	на рік	140	140	140	140
Природознавство	на тиждень	4	7,5	8	8,5
	на рік	140	262,5	280	297,5
Технології	на тиждень	3	2	3	3
	на рік	105	70	105	105

Здоров'я і фізична культура	на тиждень	4	4	4	4
	на рік	140	140	140	140
Всього	на тиждень	30	31	31,5	33
	на рік	1050	1085	1102,5	1155

5-9 КЛАСИ З ПОГДИБЛЕНИМ ВИВЧЕННЯМ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин на тиждень та рік	
		6-А	9-А
Інваріантна складова			
Мови і літератури	на тиждень	18	13
	на рік	630	455
Суспільствознавство	на тиждень	2	3,5
	на рік	70	122,5
Мистецтво	на тиждень	1	0,5
	на рік	35	17,5
Математика	на тиждень	4	4
	на рік	140	140
Природознавство	на тиждень	4	8,5
	на рік	140	297,5
Технології	на тиждень	3	3
	на рік	105	105
Здоров'я і фізична культура	на тиждень	4	3,5
	на рік	140	122,5
Всього	на тиждень	32,5	36
	на рік	1137,5	1260

10-11 КЛАСИ

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин на тиждень та рік		
		10 кл.	11-А	11-Б
Інваріантна складова				
Мови і літератури	на тиждень	13	13	12
	на рік	455	455	420

Суспільствознавство	на тиждень	4,5	2,5	2,5
	на рік	157,5	87,5	87,5
Мистецтво	на тиждень	2	1	1
	на рік	70	35	35
Математика	на тиждень	3	3	3
	на рік	105	105	105
Природознавство	на тиждень	8	9	9
	на рік	280	315	315
Технології	на тиждень	1	2	2
	на рік	35	70	70
Здоров'я і фізична культура	на тиждень	3	3	3
	на рік	105	105	105
Захист України	на тиждень	1,5	1,5	1,5
	на рік	52,5	52,5	52,5
Всього	на тиждень	36	35	34
	на рік	1260	1225	1190

Варіативна складова

5-9 КЛАСИ

Курси за вибором	Клас	К-сть год. на тиждень	К-сть год. на рік
Родинні фінанси	5-А	1	35
Родинні фінанси	5-Б	1	35
Сходинки орфографії	5-Б	1	35
Основи хімічних знань	6-А	1	35
Нащадкам козацької слави	6-А	0,5	17,5
Основи хімічних знань	6-Б	1	35
Рослини та гриби	6-Б	1	35
Російська мова	6-Б	1	35
Тварини	7-А	0,5	17,5
Цікава хімія	7-А	1	35
Видатні постаті часів Київської Русі та Галицько-Волинської держави (IX-XIV століття)	7-А	1	35
Тварини	7-Б	0,5	17,5
Цікава хімія	7-Б	1	35
Видатні постаті часів Київської Русі та Галицько-Волинської держави (IX-XIV століття)	7-Б	1	35

Основи хімії	8-А	1	35
Практикум з правопису української мови	8-А	1	35
Креслення	8-А	1	35
Основи хімії	8-Б	1	35
Практикум з правопису української мови	8-Б	1	35
Креслення	8-Б	1	35
Практикум з правопису української мови	9-Б	1	35
Креслення	9-Б	1	35
Ідентифікація органічних речовин	9-Б	1	35

10-11 КЛАСИ

Факультативи	Клас	К-сть год. на тиждень	К-сть год. на рік
Готуємось до ЗНО	11-А	1	35
Практикум із синтаксису української мови	11-А	1	35
Загальна географія	11-А	1	35
Розв'язування задач з хімії	11-Б	1	35
Готуємось до ЗНО	11-Б	1	35
Практикум із синтаксису української мови	11-Б	1	35
Загальна географія	11-Б	1	35

Загальний обсяг годин

- для 1-х класів – 805 годин/навчальний рік,
- для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік,
- для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік,
- для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік,
- для 5-х класів – 1085 годин/навчальний рік,
- для 6-х класів – 1190 (6-А) годин/навчальний рік,
1155 (6-Б) годин/навчальний рік,
- для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік,
- для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік,
- для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік,
- для 10-х класів – 1260 годин/навчальний рік,
- для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік.

РОЗДІЛ IV

ОПИС ОЧІКУВАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНИМИ ГАЛУЗЯМИ

Очікувані результати навчання здобувачів освіти 1-4 класів

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання є внеском у формування таких ключових компетентностей здобувачів освіти:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Вільне володіння державною мовою	Уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
2	Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами	Активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
3	Математична компетентність	Виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
4	Компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій,	Формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
5	Інноваційність	Відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити

		професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
6	Екологічна компетентність	Усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
7	Інформаційно-комунікаційна компетентність	Опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
8	Навчання впродовж життя	Опанування уміннями і навичками , необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
9	Громадянські та соціальні компетентності	Навчання ідеям демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
10	Культурна компетентність	Залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
11	Підприємливість та фінансова грамотність,	Ініціативність , готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Основою формування ключових компетентностей є досвід здобувачів освіти, їх потреби, які мотивують до навчання, знання та вміння, які формуються в різному освітньому середовищі (школі, родині), різноманітних соціальних ситуаціях і зумовлюють формування ставлення до них.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння, як читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються засобами усіх предметів освітньої програми. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти 5-9 класів

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які реалізовує вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання є внеском у формування таких ключових компетентностей здобувачів освіти:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1.	Спілкування державною (і рідною – у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>

2.	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3.	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4.	Основні	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у</p>

	компетентності у природничих науках і технологіях	довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. Усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5.	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6.	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7.	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати

		<p>різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8.	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9.	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10.	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні</p>

		<p>наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.</p>
--	--	--

Наскрізнi лiнii є засобом iнтеграцiї ключових i загальнопредметних компетентностей, окремих предметiв та предметних циклiв; iх необхідно враховувати при формуваннi шкiльного середовища. Наскрізнi лiнii є соціально значимими надпредметними темами, якi допомагають формуванню в учнiв уявлень про суспiльство в цiлому, розвивають здатнiсть застосовувати отриманi знання у рiзних ситуацiях.

Навчання за наскрiзними лiнiями реалiзується насамперед через:

- органiзацiю навчального середовища (зміст та цiлi наскрiзних тем враховуються при формуваннi духовного, соціального i фiзичного середовища навчання);

- окремі предмети (виходячи iз наскрiзних тем при вивченнi предмета проводяться вiдповiднi трактовки, приклади i методи навчання, реалiзуються надпредметнi, мiжкласнi та загальношкiльнi проекти). Роль окремих предметiв в освітньому процесі за наскрiзними темами рiзна i залежить вiд цiлей i змісту окремого предмета та вiд того, наскiльки тiсно той чи iнший предметний цикл пов'язаний iз конкретною наскрiзною темою;

- роботу в проектах;

- позакласну навчальну роботу i роботу гурткiв

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрiзної лiнii реалiзується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсiв, iх</p>

	<p>збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Очікувані результати навчання здобувачів освіти 10-11 класів

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями: мови і літератури; суспільствознавство; мистецтво; математика; природознавство; технології; здоров'я і фізична культура. Зміст кожної освітньої галузі структурується та реалізується за навчальними предметами. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах, затверджених Міністерством освіти і науки України. Тексти навчальних програм розміщено на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України.

В рамках навчальних програм подано: очікувані результати навчання (знаннєвий, діяльнісний, ціннісний компоненти); пропонований зміст предмета; реалізації в змісті предмета наскрізних змістових ліній; внесок предмета у формування ключових компетентностей (компетентнісний потенціал предмета).

Освітня програма забезпечує досягнення здобувачами освіти результатів навчання, визначених Державним стандартом, і ключових компетенцій, визначених Законом України «Про освіту».

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і

		<p>розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у</p>

	компетентності у природничих науках і технологіях	довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення;

		<p>аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>

10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природніх ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
----	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проєктах;

- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
<p>й</p> <p>Екологічна безпека</p> <p>сталій розвиток</p>	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
<p>Громадянська відповідальність</p>	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
<p>Здоров'я і безпека</p>	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>

і Підприємливість фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>
--	--

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

РОЗДІЛ V

ПЕРЕЛІК ВАРІАНТІВ ТИПОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ ТА МОДЕЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ

У 2022/2023 навчальному році освітня програма школи розроблена на основі:

- 3-А, 4-А – Типової освітньої програми початкової школи науково-педагогічного проекту «Інтелект України»;
- 1-А, 1-Б, 2-А, 2-Б – Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Р.Б.Шияна (наказ МОН України № 1272 від 08.10.2019);
- 3-Б, 3-В, 4-Б, 4-В – Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Р.Б.Шияна (наказ МОН України № 1273 від 08.10.2019);
- для 5-х класів – Типової освітньої програми 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН України від 19.02. 2021 № 235, таблиця 1);
- для 6-9-х класів – Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ МОН України від 20.04.2018 № 405)
  - 6-Б, 7-А, 7-Б, 8-А, 8-Б, 9-Б (таблиця 1),
  - 6-А, 9-А (таблиця 3);
- для 10-11-х класів – Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (наказ МОН України від 20.04.2018 № 408, у редакції наказу МОН України від 28.11.2019 № 1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 № 464), таблиця 2, 3.

Перелік модельних навчальних програм для учнів 5 класів

Освітня галузь	Предмет	Програма
Мовно-літературна	Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.).
	Українська література	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Архипова В.П., Січкара С.І., Шило С.Б.).
	Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж., Мацевко-Бекерська Л., Юлдашева Л.,

		Рудніцька Н., Туряниця В, Тіхоненко С., Вітко М., Джангобекова Т.)
	Англійська мова	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Зимомря І.М., Мойсюк В.А, Трифан М.С., Унгурян І.К., Яковчук М.В.).
	Німецька мова	Модельна навчальна програма «Друга іноземна мова. 5- 9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І., Коваленко О.Я., Коропецька І.Б., Якоб О.М., Самойлюкевич І.В., Добра О.М., Кіор Т.М., Мацькович М.Р., Глинюк Л.М., Браун Є.Л.).
Математична	Математика	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Істер О.С.)
Природнича	Пізнаємо природу	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Шаламов Р.В., Каліберда М.С., Григорович О.В., Фіцайло С.С.)
Соціальна і здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека і добробут	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5- 6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.)
	Культура добросусідства	Модельна навчальна програма «Культура добросусідства. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Араджионі М.А., Козорог О.Г., Лебідь Н.І., Потапова В.І., Унгурян І.К.)
Громадянська та	Вступ до історії	Модельна навчальна програма

історична	України та громадянської освіти	«Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.)
Інформатична	Інформатика	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Морзе Н.В., Барна О.В.)
Технологічна	Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.)
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Кондратова Л.Г.)
Фізична культура	Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Педан О. С., Коломєць Г.А., Боляк А.А. та ін.)

**Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти
II ступеня**

№ п/п	Назва навчальної програми	Затверджена
1	Українська мова	Наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
2	Українська література	Наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
3	Історія	Наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
4	Математика	Наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
5	Фізика	Наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
6	Хімія	Наказом МОН України

		від 07.06.2017 № 804
7	Біологія	Наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
8	Інформатика для учнів 5-9 класів, які вивчали інформатику у 2-4 класах	Наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
9	Іноземні мови	Наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
10	Географія	Наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
11	Зарубіжна література	Наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
12	Мистецтво	Наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
13	Трудове навчання	Наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
14	Природознавство	Наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
15	Фізична культура	Наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
16	Правознавство	Наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
17	Основи здоров'я	Наказом МОН України від 07.06.2017 № 804

**Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти
III ступеня**

№ п/п	Назва навчальної програми	Затверджена
1.	Українська мова	Наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407
2.	Українська література	Наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407
3.	Зарубіжна література	Наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407
4.	Іноземні мови	Наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407
5.	Історія України	Наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407
6.	Всесвітня історія	Наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407

7.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407
8.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407
9.	Біологія і екологія	Наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407
10.	Географія	Наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407
11.	Фізика (авторський колектив під керівництвом Локтева В.М.)	Наказом МОН України від 24.11.2017 № 1539
12.	Астрономія (авторський колектив під керівництвом Яцківа Я.Я.)	Наказом МОН України від 24.11.2017 № 1539
13.	Хімія	Наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407
14.	Інформатика	Наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407
15.	Мистецтво	Наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407
16.	Фізична культура	Наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407
17.	Захист України	Наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407

До варіативної складової введено:

- Омельчук С. Практикум з правопису української мови - рекомендовано МОНмолодьспорт України (лист від 29.06.2010 № 1.4/18-Г-361).- К.: Грамота, 2011.

- Скринник О.М. Січкач С.І. Сходинки орфографії. Програма факультативного курсу для учнів 5 класу загальноосвітніх навчальних закладів – Схвалено для використання в загальноосвітніх навчальних закладах (лист ІМЗО № 2.1/12-Г-898 від 22.12.2016).

- Ткаченко Н.В. Родинні фінанси. Програма загальноосвітніх навчальних закладів курсу за вибором – схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах комісією з економіки Науково-методичної ради з питань освіти МОН України (лист від 29.05.2015 № 14.1/12-Г-328).

- Носаєва І.П. Люби і знай свій рідний край. Рослини та гриби. Програма спецкурсу з біології – затверджено Радою методичного кабінету (протокол від 26.06.2017 № 3).
- Носаєва І.П. Люби і знай свій рідний край. Тварини. Програма спецкурсу з біології – затверджено Радою методичного кабінету (протокол від 26.06.2017 № 3).
- Шупліна О.О. Основи хімії. Програма спецкурсу з хімії – затверджено Радою методичного кабінету (протокол від 26.06.2017 № 3).
- Шупліна О.О. Ідентифікація органічних речовин. Програма спецкурсу з хімії – затверджено Радою методичного кабінету (протокол від 26.06.2017 № 3).
- Замулко О., Смаглюк Ю. Цікава хімія. Програма факультативного курсу – рекомендовано МОН України (лист МОН України від 20.08.2018 №1/9-503).
- Кушнір Г., Сірко І. Основи хімічних знань. Програма факультативного курсу – рекомендовано МОН України (лист МОН України від 20.08.2018 №1/9-503).
- Січкач С.І., Архипова В.П. Нащадкам козацької слави. Програма курсу за вибором – затверджено вченою радою КНЗ «ЧОПОППЧОР» (протокол від 28.05.2018 № 2).
- Сидоренко В.К., Дятленко С.М., Гедзик А.М. Креслення. Курс за вибором за навчальною програмою «Креслення» для загальноосвітніх навчальних закладів – рекомендовано МОН України (лист МОН України від 19.11.2013 № 1/11-17679).
- Лівун Н., Островський В. Видатні постаті часів Київської Русі та Галицько-Волинської держави (IX-XIV століття) 7 кл. Програма спецкурсу – рекомендовано МОН України (лист МОН України від 12.03.2010 №1/11-1652).
- Глоба С.Л. Практикум із синтаксису української мови - рекомендовано МОНмолодьспорт України (лист від 12.07.2016 № 2.1/12-Г-540). - К.: Грамота, 2011.
- Вороненко Т.І. Розв'язування задач з хімії. Навчальні програми курсів за вибором та факультативів з хімії – рекомендовано МОН України (лист МОН України від 20.08.2018 №1/9-503).
- Апостолова Г.В. Готуємось до ЗНО – схвалено МОН України (наказ від 28.10.2010 № 1021). – Х.: Ранок, 2011.
- Кобернік С.Г., Коваленко Р.Р. Навчальна програма курсу за вибором «Загальна географія» для 11 класу закладів загальної середньої освіти – схвалено комісією з географії Науково-методичної ради з питань освіти МОН України (лист ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України від 15.07.2019 № 22.1/12-Г-676).

РОЗДІЛ VI

ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок; використання технологій дистанційного навчання. Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, відео-уроки, ділові ігри тощо.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету. У закладі широко впроваджуються інформаційно-комунікативні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Серед засобів, що можуть використовуватися, мультимедійні презентації, проекти, онлайн тести, програмні засоби навчання та інше. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію здобувачів освіти до навчальної діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями.

Основні форми організації освітнього процесу в 1-4 класах: різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу кожен вчитель уточнює та розширює відповідно до змісту окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів освітнього процесу вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Форми організації освітнього процесу в 5-9 класах.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки - «суди», урок - дискусійна група, уроки з

навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться практичні заняття та лабораторні роботи. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності здобувачі освіти можуть застосувати на практичних заняттях та заняттях із практикуму. Практичне заняття – це така форма організації освітнього процесу, в якій здобувачам освіти надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт).

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, про виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- ✓ оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- ✓ контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- ✓ моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- ✓ створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Форми організації освітнього процесу в 10-11 класах.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття – це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт).

Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів. Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей. Ця форма організації як правило застосовується у класах з вечірньою формою здобуття освіти або для інших здобувачів профільної середньої освіти.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу. Можливо проводити заняття в малих групах, ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу. Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань). Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

РОЗДІЛ VII

ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти в 1-4 класах

1. Навчальні досягнення учнів у закладі освіти оцінюють відповідно до вимог законодавства.

2. Навчальні досягнення учнів 1-4 класів оцінюються відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 № 813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти».

3. Для відстеження результатів навчання учнів у школі проводиться моніторинг навчальних досягнень учнів – один раз на семестр; моніторинг наступності між ланками освіти за окремим планом – на початку та наприкінці навчального року. Результати моніторингу оприлюднюються на офіційному сайті школи.

Відповідно до пункту 28 Державного стандарту початкової освіти отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюють у процесі:

формуального оцінювання, метою якого відстеження особистісного розвитку учнів й ходу опанування ними навчального досвіду як основи компетентності та побудову індивідуальної освітньої траєкторії особистості;

підсумкового оцінювання, метою якого є співвіднесення навчальних досягнень учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом/освітньою програмою.

Оцінювання передбачає організацію діяльності учнів задля **отримання даних** про стан сформованості очікуваних результатів навчання, визначених учителем для певного заняття/системи занять з певної програмової теми на основі освітньої програми закладу освіти.

Залежно від дидактичної мети й пріоритетної функції оцінювання, особливостей змісту навчального предмета/інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом у цілому та етапу опанування очікуваним результатом навчання зокрема отримання даних здійснювати під час різних видів навчально-пізнавальної діяльності учнів, яка може бути: за формою - *індивідуальною, груповою, фронтальною*; за способом виконання - *усною* (бесіда, розповідь, переказ, діалог тощо), *письмовою* (окремі навчальні завдання, у тому числі тестові, компетентнісні завдання, перекази, диктанти тощо, а також діагностувальні роботи), *практичною* (дослід, практична робота, навчальний проект, учнівське портфоліо, спостереження, робота з картами, заповнення таблиць, побудова схем, моделей тощо), *програмовою* (з

використанням електронних засобів навчання, дозволених для використання в закладах загальної середньої освіти). З урахуванням опрацьованого програмового матеріалу відповідно до календарно-тематичного плану та готовності учнів виконувати завдання вчитель самостійно може визначати форму, спосіб, зміст, час виконання навчально-пізнавальної діяльності і фіксувати їх у планах-конспектах уроків/занять.

Результат оцінювання особистісних надбань виражається у 1-2 класах – вербальною оцінкою, у 3-4 класах – або вербальною оцінкою, або рівневою оцінкою за вибором закладу загальної середньої освіти на підставі рішення його педагогічної ради.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня/учениці та його/її батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватись під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у робочих зошитах учня/учениці, інших носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових/ електронних щоденниках учнів тощо), фіксації результатів навчання у свідоцтвах досягнень учня/учениці.

Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти в 5 класах

Згідно Закону України «Про повну загальну середню освіту» кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та добросовісне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти. Основними видами оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, що проводяться закладом, є формувальне, поточне та підсумкове: тематичне, семестрове, річне.

Поточне формувальне оцінювання здійснюється з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання. Підсумкове оцінювання здійснюється з метою отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання. Семестрове оцінювання здійснюється з урахуванням різних видів навчальної діяльності протягом семестру та динаміки особистих навчальних досягнень учня. Річне оцінювання здійснюється на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Але річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри, тут потрібно враховувати динаміку навчальних досягнень учня протягом року. Оцінка учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі та його батькам.

Оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством. Семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюють за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначають цифрами від 1 до 12. За рішенням педагогічної ради (за потреби) заклад освіти може визначити адаптаційний період впродовж якого не здійснюється поточне та тематичне оцінювання.

Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти 6-9 класів

1. Навчальні досягнення учнів у школі оцінюють відповідно до вимог законодавства.

- Закон України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17);

- Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08.05.2019 № 621), зареєстрований у Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369;

Інструкція з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2006 № 496.

2. Навчальні досягнення учнів 5-11-х класів оцінюються відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів затверджених наказом міністерства освіти і науки, молоді та спорту від 13.04.2011 № 323 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти» зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.05.2011 за № 566/19304, наказу Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти».

3. Основні види оцінювання здобувачів освіти — поточне та підсумкове (тематичне, семестрове, річне), державна підсумкова атестація.

4. Поточний контроль здійснюють шляхом виконання різних видів завдань, передбачених навчальною програмою, зокрема для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів освіти протягом семестру.

5. Окрім того, поточний контроль здійснюють під час практичних та лабораторних занять, а також за результатами перевірки контрольних, самостійних робіт, індивідуальних завдань.

6. Результати навчання здобувачів освіти на кожному рівні повної загальної середньої освіти оцінюють шляхом державної підсумкової атестації у формах згідно із Порядком проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом МОН від 07.12.2018 № 1369.

7. Для відстеження результатів навчання учнів у школі проводиться

- моніторинг навчальних досягнень учнів — один раз на семестр;
- моніторинг наступності між ланками освіти за окремим планом — на початку та наприкінці навчального року.

Результати моніторингу оприлюднюються на офіційному сайті школи.

Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

I початковий рівень, коли в результаті вивчення навчального матеріалу учень;

- називає об'єкт вивчення (правило, вираз, формули, геометричну фігуру, символ тощо), але тільки в тому випадку, коли цей об'єкт (його зображення, опис, характеристика) запропонована йому безпосередньо;

- за допомогою вчителя виконує елементарні завдання.

II середній рівень, коли учень повторює інформацію, операції, дії, засвоєні ним у процесі навчання, здатний розв'язувати завдання за зразком.

III достатній рівень, коли учень самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє виконувати певні операції, загальна методика і послідовність (алгоритм) яких йому знайомі, але зміст та умови виконання змінені.

IV високий рівень, коли учень здатний самостійно орієнтуватися в нових для нього ситуаціях, складати план дій і виконувати його, пропонувати нові, невідомі йому раніше розв'язання, тобто його діяльність має дослідницький характер. Кожен наступний рівень вимог включає вимоги до попереднього, а також додає нові. Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та інші).

При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому проведення окремої тематичної атестації при здійсненні відповідного оцінювання не передбачається. *Семестрове оцінювання* здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учнів з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо. Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. *Річна оцінка* не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. При виставленні річної оцінки мають враховуватися: динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом року; важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту; рівень узагальнення й уміння застосовувати набуті протягом навчального року знання тощо. Наголошуємо, що відповідно до чинних нормативних актів і семестрова, і річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Коригування семестрової оцінки проводиться згідно з пунктом 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2006 № 496. Коригування річної оцінки проводиться згідно з пунктами 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07 2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08 травня 2019 року № 621), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 липня 2015 р. за № 924/27369, річне оцінювання може коригуватись.

Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти 10-11 класів

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011 р. № 329 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України від 11 травня 2011 р. за № 566/19304), та орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 21 серпня 2013 р. № 1222.

Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

I початковий рівень, коли в результаті вивчення навчального матеріалу учень;

- називає об'єкт вивчення (правило, вираз, формули, геометричну фігуру, символ тощо), але тільки в тому випадку, коли цей об'єкт (його зображення, опис, характеристика) запропонована йому безпосередньо;
- за допомогою вчителя виконує елементарні завдання.

II середній рівень, коли учень повторює інформацію, операції, дії, засвоєні ним у процесі навчання, здатний розв'язувати завдання за зразком.

III достатній рівень, коли учень самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє виконувати певні операції, загальна методика і послідовність (алгоритм) яких йому знайомі, але зміст та умови виконання змінені.

IV високий рівень, коли учень здатний самостійно орієнтуватися в нових для нього ситуаціях, складати план дій і виконувати його, пропонувати нові, невідомі йому раніше розв'язання, тобто його діяльність має дослідницький характер. Кожен наступний рівень вимог включає вимоги до попереднього, а також додає нові. Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та інші).

При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому проведення окремої тематичної атестації при здійсненні відповідного оцінювання не передбачається. **Семестрове оцінювання** здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учнів з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо. Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. **Річна оцінка** не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. При виставленні річної оцінки мають враховуватися: динаміка

особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом року; важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту; рівень узагальнення й уміння застосовувати набуті протягом навчального року знання тощо. Наголошуємо, що відповідно до чинних нормативних актів і семестрова, і річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Коригування семестрової оцінки проводиться згідно з пунктом 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2006 № 496. Коригування річної оцінки проводиться згідно з пунктами 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07 2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08 травня 2019 року № 621), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 липня 2015 р. за № 924/27369, річне оцінювання може коригуватись.

ДОДАТКИ

Таблиця 1

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРОЄКТ «ІНТЕЛЕКТ УКРАЇНИ» (3-4 клас)

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	Кількість годин на тиждень		Разом
		3-А	4-А	
Мовно-літературна	Українська мова	6	6	12
	Іноземна мова (англійська)	3	3	6
Математична	Математика	4	4	8
Мовно-літературна (література)	Я пізнаю світ*	8+1	8+1	16+2
Математична				
Природнича				
Соціальна і здоров'я-збережувальна				
Громадянська та історична				
Технологічна				
Фізкультурна				
Мистецька				
Інформатична				
Інформатична				
Мистецька	Музичне мистецтво	0,5	0,5	1
	Образотворче мистецтво	0,5	0,5	1
Фізкультурна	Фізична культура	2	2	4
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня		23	23	46
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		26	26	52

* Розподіл годин між освітніми галузями в межах інтегрованого навчального предмета «Я пізнаю світ»:

мовно-літературна освітня галузь – 1 год/тижд.;

природнича, технологічна, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі – разом 4 год/тижд.;

математична освітня галузь – 1 год/тижд.;

мистецька освітня галузь – 1 год/тижд.;

фізкультурна освітня галузь – 1 год/тижд.

РІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Перший цикл початкової освіти (1-2 клас)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				Разом
	1-А	1-Б	2-А	2-Б	
Інваріантна складова					
Українська мова	5	5	5	5	20
Іноземна мова	2	2	3	3	10
Математика	3+1	3+1	3+1	3+1	12+4
Я досліджую світ*	7	7	7	7	28
Інформатика в інтегрованому курсі «Я досліджую світ»			1	1	2
Музичне мистецтво	1	1	1	1	4
Образотворче мистецтво	1	1	1	1	4
Фізична культура	3	3	3	3	12
Усього	22+1	22+1	24+1	24+1	92+4
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	20	22	22	84
Всього фінансується	23	23	25	25	96

* Розподіл годин між освітніми галузями в рамках цього інтегрованого предмета:

1 клас

мовно-літературна освітня галузь – 2 год/тижд.;

математична освітня галузь – 1 год/тижд.;

природнича, технологічна, інформативна, соціальна, здоров'язбережна громадянська, історична освітні галузі – 4 год/тижд.

2 клас

мовно-літературна освітня галузь – 2 год/тижд.;

математична освітня галузь – 1 год/тижд.;

природнича, технологічна, інформативна, соціальна, здоров'язбережна громадянська, історична освітні галузі – 5 год/тижд.

РІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Другий цикл початкової освіти (3-4 клас)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				Разом
	3-Б	3-В	4-Б	4-В	
Інваріантна складова					
Українська мова	5	5	5	5	20
Іноземна мова	3	3	3	3	12
Математика	4+1	4+1	4+1	4+1	16+4
Я досліджую світ*	7	7	7	7	28
Інформатика	1	1	1	1	4
Музичне мистецтво	1	1	1	1	4
Образотворче мистецтво	1	1	1	1	4
Фізична культура	3	3	3	3	12
Усього	25+1	25+1	25+1	25+1	100+4
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	23	23	23	23	92
Всього фінансується	26	26	26	26	104

* Розподіл годин між освітніми галузями в рамках цього інтегрованого предмета:
 мовно-літературна освітня галузь – 2 год/тижд.;
 математична освітня галузь – 1 год/тижд.;
 природнича, технологічна, інформативна, соціальна, здоров'язбережна громадянська, історична освітні галузі – 4 год/тижд.

РІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Перший цикл базової середньої освіти (5-ті класи)

Освітня галузь	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		Разом
		5-А	5-Б	
Інваріантна складова				
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	8
	Українська література	2	2	4
	Зарубіжна література	1,5	1,5	3
	Англійська мова	3,5	3,5	7
	Німецька мова	1+1	-	1+1
Математична	Математика	5	5	10
Природничка	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	4
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека і добробут»	1	1	2
	Культура добросусідства	0,5	0,5	1
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	1	2
Інформатична	Інформатика	1	1,5	2,5
Технологічна	Технології	2	2	4
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	1,5	2	3,5
Фізична культура	Фізична культура	3	3	6
Разом		30	29	59
Курси за вибором				
Родинні фінанси		1	1	2
Сходінки орфографії		-	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		28	28	56
Всього (без урахування поділу класів на групи)		31	31	62

РІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
II ступінь навчання (6-9 класи)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у						Разом
		класах						
Інваріантна складова		6-Б	7-А	7-Б	8-А	8-Б	9-Б	
Мови і літератури	Українська мова	3,5+ 0,5	2,5	2,5	2	2	2	15
	Українська література	2	2	2	2	2	2	12
	Англійська мова	3	3	3	3	3	3	18
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2	2	12
Суспільство- знавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5	1,5	7,5
	Всесвітня історія	1	1	1	1	1	1	6
	Основи правознавства	-	-	-	-	-	1	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	-	-	-	3
	Образотворче мистецтво	1	1	1	-	-	-	3
	Мистецтво	-	-	-	1	1	1	3
Математика	Математика	4	-	-	-	-	-	4
	Алгебра	-	2	2	2	2	2	10
	Геометрія	-	2	2	2	2	2	10
Природознавство	Біологія	2	2	2	2	2	2	12
	Географія	2	2	2	2	2	1,5	11,5
	Фізика	-	2	2	2	2	3	11
	Хімія	-	1,5	1,5	2	2	2	9
Технології	Трудове навчання	2	1	1	1	1	1	7
	Інформатика	1	1	1	2	2	2	9
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	1	6
	Фізична культура	3	3	3	3	3	3	18
Разом		30	31	31	31,5	31,5	33	188
Курси за вибором								
Нащадкам козацької слави		1	-	-	-	-	-	1
Практикум з правопису української мови		-	-	-	1	1	1	3
Видатні постаті часів Київської Русі та Галицько-Волинської держави (IX-XIV століття)		-	1	1	-	-	-	2
Креслення		-	-	-	1	1	1	3
Рослини та гриби		1	-	-	-	-	-	1
Тварини		-	0,5	0,5	-	-	-	1
Основи хімічних знань		1	-	-	-	-	-	1
Цікава хімія		-	1	1	-	-	-	2
Основи хімічних технологій		-	-	-	1	1	-	2
Ідентифікація органічних речовин		-	-	-	-	-	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		31	32	32	33	33	33	194
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33	33,5	33,5	34,5	34,5	36	205

РІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН**II ступінь навчання (6-9 класи)
Поглиблене вивчення іноземної мови**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		Разом
		6-А погл. англ. мова	9-А погл. англ. мова	
Інваріантна складова				
Мови і літератури	Українська мова	3,5	2	5,5
	Українська література	2	2	4
	Англійська мова	5	5	10
	Німецька мова	2	2	4
	Зарубіжна література	2	2	4
Суспільство-знавство	Історія України	1	1,5	2,5
	Всесвітня історія	1	1	2
	Основи правознавства	-	1	1
Мистецтво	Мистецтво	1	0,5	1,5
	Математика	4	-	4
Математика	Алгебра	-	2	2
	Геометрія	-	2	2
Природознавство	Біологія	2	2	4
	Географія	2	1,5	3,5
	Фізика	-	3	3
	Хімія	-	2	2
Технології	Трудове навчання	2	1	3
	Інформатика	1	2	3
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	0,5	1,5
	Фізична культура	3	3	6
Разом		32,5	36	68,5
Курси за вибором				
	Нащадкам козацької слави	0,5	-	0,5
	Основи хімітехнологій	1	-	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		31	33	64
Всього (без урахування поділу класів на групи)		34	36	70

РІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

III ступінь навчання (10-11 класи)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			Разом
	10 англ. мова нім. мова	11-А англ. мова нім. мова	11-Б укр. мова та літерат.	
Інваріантна складова				
Українська мова	2	2	2+2	6+2
Українська література	2	2	2+2	6+2
Англійська мова	2+3	2+3	2+1	6+7
Німецька мова	3	3	-	6
Зарубіжна література	1	1	1	3
Історія України	1,5	1,5	1,5	4,5
Всесвітня історія	1	1	1	3
Громадянська освіта	2	-	-	2
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3	3	9
Біологія і екологія	2	2	2	6
Географія	1,5	1	1	3,5
Фізика	3	3	3	9
Астрономія	-	1	1	2
Хімія	1,5	2	2	5,5
Мистецтво	2	1	1	4
Інформатика	1	2	2	5
Фізична культура	3	3	3	9
Захист України	1,5	1,5	1,5	4,5
Разом	36	35	34	94+11
Факультативи				
Готуємось до ЗНО	-	1	1	2
Практикум із синтаксису української мови	-	1	1	2
Загальна географія	-	1	1	2
Розв'язування задач з хімії	-	-	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня	33	33	33	99
Всього (без урахування поділу класів на групи)	36	38	38	112

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

учнів 1 класу
індивідуальна форма навчання (педагогічний патронаж)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		Разом
	1-А	1-Б	
Інваріантна складова			
Українська мова	2	2	4
Іноземна мова	1	1	2
Математика	2	2	4
Я досліджую світ	3	3	6
Музичне мистецтво	0,5	0,5	1
Образотворче мистецтво	0,5	0,5	1
Фізична культура	1	1	2
Усього	10	10	20

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

учнів 4 класу
індивідуальна форма навчання (педагогічний патронаж)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		Разом
	4-Б	4-В	
Інваріантна складова			
Українська мова	2	2	4
Іноземна мова	1	1	2
Математика	2	2	4
Я досліджую світ	3	3	6
Інформатика	0,5	0,5	1
Музичне мистецтво	0,5	0,5	1
Образотворче мистецтво	0,5	0,5	1
Фізична культура	0,5	0,5	1
Усього	10	10	20

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

учня 5 класу
індивідуальна форма навчання (педагогічний патронаж)

Освітня галузь	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		5-А
Інваріантна складова		
Мовно-літературна	Українська мова	2
	Українська література	1
	Зарубіжна література	1
	Англійська мова	1
	Німецька мова	1
Математична	Математика	2
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	1
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека і добробут»	0,5
	Культура добросусідства	0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	0,5
Інформатична	Інформатика	0,5
Технологічна	Технології	1
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	1
Фізична культура	Фізична культура	1
Усього		14

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

учня 9 класу
індивідуальна форма навчання (педагогічний патронаж)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		9-Б
Інваріантна складова		
Мови і літератури	Українська мова	1
	Українська література	1
	Англійська мова	1
	Зарубіжна література	1
Суспільствознавство	Історія України	0,5
	Всесвітня історія	0,5
	Основи правознавства	0,5
Мистецтво	Мистецтво	0,5
Математика	Алгебра	1
	Геометрія	1
Природознавство	Біологія	1
	Географія	1
	Фізика	1
	Хімія	1
Технології	Трудове навчання	0,5
	Інформатика	0,5
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура	0,5
Усього		14